

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ
NATIONAL ELECTION BOARD OF ETHIOPIA

በፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል የሚደረግ ውይይት
የሚመራበት መመሪያ ጥር 2014 ዓ.ም የተሻሻለ

ጥር 2014 ዓ.ም

ምዕራፍ አንድ ጠቅላላ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 1. መግቢያ

በመላ አገራችን ሰላም እና መረጋጋት የሚፈጠርበትን ሁኔታ በጋራ ጥረት እና ተሳትፎ ለማረጋገጥ፤

ጠቅላላ፣ አካባቢያዊ፣ የማሟያ፣ እና የድጋሚ ምርጫዎች ነፃ ፍትሐዊና ተአማኒ እንዲሆኑ የሚያስችሉ የፖለቲካ፣የተቋም እና የሕግ ለውጦች መከናወናቸውን ለማረጋገጥ፤ የዴሞክራሲ ተቋማትን ለመገንባት እንዲቻል በፓርቲዎች መካከል ሊኖር የሚገባውን ትብብር ለማሳደግ፤

በፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል አስፈላጊ ከሆነው ፉክክር ውጭ የሚታየውን ያለመተማመን በማስወገድ የጋራ ራዕይን ለመገንባት፤

በአገሪቱ እየተካሄደ ባለው ለውጥ (Reform) ምክንያት የተከሰቱ ችግሮች ላይ ተወያይቶ በጋራ ምላሽ ለመስጠት የሚያስችሉ ሃሳቦችን በጋራ ለማዳበር፤

እስከ አሁን በአገሪቱ ያለው የፖለቲካ ባሕል የሚሻሻልበትን ሁኔታ ለማመቻቸት፤

በፓርቲዎች መካከል በጨዋነት እና በመከባበር ላይ የተመሠረተ ውይይት በማድረግ ድርጅታዊ ትብብርን በመፍጠር የዴሞክራሲ አድማሱን ለማስፋት፤

የፌዴራል የሕዝብ ተወካዮች እና የክልል ምክር ቤቶች መቀመጫዎች በአብዛኛው በአንድ ፓርቲ የተያዘ በመሆኑ፣ በሁሉም ፓርቲዎች መካከል ሊኖር የሚገባውን ውይይት በቀጣይነት ለማስተናገድ እንዲቻል፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች በመካከላቸው ያለውን ልዩነት በማጥበብ፣ በአገራዊ ምክክር ኮሚሽን በሚመራው ሁሉን አቀፍ ምክክር መድረኮች ግብዓት የሚሆኑ የስምምነት ሀሳቦችን ለማቅረብ እንዲችሉ፤

ከኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ ሕጋዊ ፈቃድ አግኝተው የሚንቀሳቀሱ ተፎካካሪ የፖለቲካ ፓርቲዎች በመካከላቸው የሚያደርጉትን ውይይት ለመምራት ጥር 02 ቀን 2011 ዓ.ም የተሰማሙበትን መመሪያ፤ በመመሪያው አንቀጽ 14 መሠረት አሻሽሎ በማውጣት፣ በዚህ ሰነድ በተመለከተው ስርዓት ለመገዛት ስምምነት አድርገዋል፡፡

አንቀጽ 2. አጭር ርዕስ

በፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል የሚደረግ ውይይት የሚመራበት መመሪያ ጥር 2014 ዓ.ም የተሻሻለ ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

አንቀጽ 3. ዓላማ

በፓርቲዎች መካከል ሊኖር የሚገባውን ዲሞክራሲያዊ የሆነ ውይይት ዘለቄታዊ በሆነ መልክ ማካሄድ እና የፖለቲካዊ ልዩነቶችን ለማጥበብ ፍጹም ሰላማዊ የሆነ ውይይት መጠቀም፤

መሠረታዊ የሆኑትን የዲሞክራሲ፣ የሰብአዊ መብት እና የእኩልነት መርሆዎችን እንዲሁም የቡድን መብቶችን ማራመድ፤

በፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል ሊኖር የሚገባውን ሰላማዊ የሆነ ውይይት ውጤታማ ለማድረግ ልዩነቶች በሰላማዊ መንገድ የሚፈቱበትን ሁኔታዎች ሁሉ ማመቻቸት፤

በፓርቲዎች መካከል መተማመንን እና በትብብር መሥራትን ማበረታታት፤

አገራዊ እርቅ፣ አገራዊ መግባባትና አንድነት ለማጠናከር፣ በፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል ያለ ልዩነትን በማጥበብ ዋና ተዋናይ የሚሆኑበትን ሁኔታ ማመቻቸት፤

የተለያዩ አመለካከቶችን እና እሴቶችን በመቻቻል ማስተናገድ፤

የፖለቲካ ፓርቲዎች የዲሞክራሲ ምሰራቶች የሚሆኑበትን መንገድ ማመቻቸትና አቅማቸውን መገንባት።

አንቀጽ 4. መቋቋም

በፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል የሚደረጉ ውይይቶች የሚካሄድበት የውይይት መድረክ በዚህ መመሪያ ተቋቁሟል። እንደ አስፈላጊነቱም በክልል ደረጃ የውይይት መድረኮች ሊቋቋሙ ይችላሉ።

ምዕራፍ 2 ውይይቱ የሚመራበት አካሄድ

አንቀጽ 5. ውይይቱ የሚመራባቸው መርሆዎች

ከዚህ በላይ በአንቀጽ 3 ላይ የተገለጸውን ዓላማ ለማሳካት የውይይቱ ተካፋይ የሆኑ የፖለቲካ ፓርቲዎች ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መርሆች ማክበር ይጠበቅባቸዋል፡፡

- በውይይቱ ሂደት ለአገራዊ ጥቅም ቅድሚያ መስጠት፤
- መቻቻል፤
- መመካከር፤
- መደማመጥ፤
- መከባበር፤
- የሰጥቶ መቀበል መርህ፤
- በተሳታፊዎች እኩልነት ማመን፤
- የሌላውን ሀሳብ መረዳት እና ማክበር፤
- ምክንያታዊ መሆን፤
- ሀቀኝነት እና ጨዋነት፤
- ማመን/ማሳመን፤
- መርህን ማክበር፤
- አካታችነት፤
- ግልፅነት፤

አንቀጽ 6. ውይይቱ የሚካሄድበት ሥርዓት

- ሀ) ፓርቲዎች በጽሑፍ ለምርጫ ቦርድ በዝርዝር ያቀረቡትን አጀንዳዎች መሰረት በማድረግ ቦርዱ ከሚያቋቁመው የባለሙያዎች የድጋፍ ኮሚቴ ጋር በመተጋገዝ የአጀንዳዎቹን ቅደም ተከተል በማውጣት ለውይይት አቅርቦ ያጸድቃል።
- ለ) ከላይ በአንቀጽ 6 (ሀ) የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ ውይይቱ በጸደቁ አጀንዳዎች ላይ በተያዘላቸው ቅደም ተከተል መሰረት እየተካሄደ ሳለ መጨመር ያለበት አጀንዳ ተፈጥሯል ብሎ ያመነ ፓርቲ አጀንዳውን ከነምክንያቱ ለቦርዱ ጽህፈት ቤት ማቅረብ ይችላል። ቦርዱም የእነዚህን አጀንዳዎች ዝርዝር አጠናቅቮ ለውይይት መድረኩ በማቅረብ ያጸድቃል።
- ሐ) የውይይቱን አጀንዳ፣ የመሰብሰቢያ ቦታ፣ ሰዓት እና ቀን እንዲሁም የአወያዩ ስም ከሰባት ቀን በፊት ለተወያይ ፓርቲዎች በምርጫ ቦርድ አማካይነት በደብዳቤ ይገለጻል። በተጨማሪነትም ያለፈው ውይይት ቃለ-ጉባኤ እንዲሁም በባለሙያዎች ኮሚቴ የተዘጋጀ የመወያያ ሰነድ (ከተዘጋጀ) ይላካል።
- መ) እያንዳንዱ የፖለቲካ ፓርቲ በውይይት መድረኩ የሚወከለውን የፓርቲ ኃላፊ ለቦርዱ በፅሁፍ ማሳወቅ ይኖርበታል። የተመደበው ሰው በማይችልበት ጊዜም ተለዋጩን ተወካይ በፅሁፍ ማሳወቅ ይጠበቅበታል።
- ሠ) የየአለቱ ውይይት እንደ አግባብነቱ የመረጃ ልውውጥ፣ የመክፈቻ ንግግር፣ የጥያቄና መልስ እንዲሁም የመዝጊያ ንግግር ሊኖረው ይችላል። ይሁንና ያለፈው ውይይት ቃለ-ጉባኤ በቅድሚያ ይጸድቃል።
- ረ) በአለቱ የተገኙ የተወያይ ፓርቲ ተወካዮች እያንዳንዳቸው ምን ያህል ጊዜ ወስደው መናገር እንዳለባቸው አወያዩ የአጀንዳውን የአከራካሪነት ደረጃ፣ በጉዳዩ ይበልጥ የማስረዳት ኃላፊነት ያለበትን ተወያይ/ዎች፣ አጀንዳው በይበልጥ የሚመለከታቸው ፓርቲ/ዎች እንዲሁም ሌሎች ተመሳሳይ ነጥቦችን ታሳቢ በማድረግ ይሆናል ።
- ሰ) በውይይቱ ወቅት ስምምነት ያልተደረሰባቸው ጭብጦች ሲኖሩ አወያዩ እነዚህን ጭብጦች ለይቶ አውጥቶ ማሳወቅ ይኖርበታል።
- ሸ) አወያዩ በጭብጦቹ ላይ የማስማሚያ ሀሳብ ሊያቀርብ ይችላል። በቀረበው የማስማሚያ ሀሳብ ላይ በዕለቱ ስምምነት ካልተደረሰ በዚህ ሰነድ አንቀጽ 13(ሐ) እና(መ)መሠረት በሚቀርብ የማስማሚያ ሀሳብ መሰረት ጉዳዩ አድሮ እንዲብላላ ማድረግ ይገባል።
- ቀ) ውይይቱ የተጀመረበት አጀንዳ ሳይጠናቀቅ ሰዓቱ ቢያልቅ ያልተጠናቀቀው አጀንዳ በቀጣዩ ስብሰባ ውይይት ከቆመበት እንዲቀጥል ይደረጋል።
- በ) የአንድ ፓርቲ ወኪል በአለቱ እስከ ስብሰባው ማጠናቀቂያ ጊዜ መቆየት የማይችል ከሆነ ለአወያዩ አሳውቆ ከስብሰባው መውጣት ይችላል።

አንቀጽ 7. ከውይይቱ ተሳታፊዎች የሚጠበቀው ኃላፊነት

- ሀ) የውይይቱ ተሳታፊዎች በዚህ ሰነድ አንቀጽ 5 የተገለጹትን መርሆች መሰረት በማድረግ ሀሳባቸውን የሚያቀርቡት ግልጽ ገንቢ እና ጨዋነት በተሞላበት ሥነ ምግባር ሊሆን ይገባል።
- ለ) የውይይቱ ተሳታፊዎች የሚያቀርቡት ሀሳብ ከቀረበው አጀንዳ ጋር ብቻ የተያያዘ መሆኑን ማረጋገጥ ይገባቸዋል። በተሳታፊዎች ጸድቆ ውይይት እየተካሄደ ካለበት አጀንዳ ውጪ የራስን አጀንዳ የሚያንጸባርቅ የጣልቃ ገብነት ሁኔታ በተሳታፊዎች የሚሰጥ አስተያየት በማንኛውም ሰው ስብዕና ላይ ሊያነጣጥር አይገባም።
- ሐ) እያንዳንዱ የውይይቱ ተሳታፊ በተያዘው አጀንዳ ከሌላው የሚለይበትን እንዲሁም የሚስማማበትን ለይቶ መግለጽ ይገባዋል።
- መ) የውይይቱ ተሳታፊ የሆነ ወገን መመሪያ ላይ የተገለጹትን ሁኔታዎች ጥሶ መገኘቱን አወያዩ ሲገነዘብ ይህንን ሁኔታ ለተወያዮቹ በግልጽ በማሳየት የውይይቱ አካሄድ ላይ እንቅፋት ሆኖ በተገኘው ተወያይ ላይ ለተፈፀመው ጥፋት ኃላፊ ይሆን ዘንድ ውሳኔ ይሰጣል።
- ሠ) አጥፊው ፈፀሞ የተገኘው ጥፋት የመጀመሪያው ከሆነ ከድርጊቱ እንዲታረም በአወያዩ አማካኝነት ይመከራል።
- ረ) የአወያዩን ምክር ያልተገበረ ወይም ጥፋቱ ተደጋጋሚ ሆኖ ውይይቱን ለማስኬድ አስቸጋሪ ሁኔታ የፈጠረ ተወያይ በአወያዩ ከአለቱ ውይይት እንዲወጣ ይደረጋል።
- ሰ) እንደ አስፈላጊነቱ እና እንደ ተወያዩ ጥፋት መጠን በአወያዩ አቅራቢነት የመድረኩ አባላት አጥፊው ዳግም በውይይት እንዳይሳተፍ በአብላጫ ድምፅ ሊወሰኑ ይችላሉ፤ ሆኖም ፓርቲው በሌላ አባል የመወከል መብቱ የተጠበቀ ነው።

አንቀጽ 8. አወያይ

- ሀ) በአወያይነት የሚሰየመው ሰው ስለ ብቃቱና ገለልተኛነቱ የተወያይ ፓርቲዎች ተቀባይነት ሊኖረው ይገባል።
- ለ) ተወያይ ፓርቲዎች አወያይ ሊሆን ይችላል የሚሉትን ሰው ሙሉ ስም፣ አድራሻ፣ የትምህርት ደረጃ፣ የሙያ ዘርፍ እና የስራ ልምድ የሚያሳይ ሲቪ እንዲሁም ተጠቋሚው ከፖለቲካ ወገንተኝነት ነፃ መሆኑን ፓርቲው ስለማወቁ የተፃፈ ማረጋገጫ ለበርዱ ማቅረብ አለባቸው።

- ሐ) ተወያዮች የጠቆሟቸው ግለሰቦች ዝርዝር ለመድረኩ ቀርቦ ተወያዮች በሙሉ ስምምነት የተቀበሏቸውን ብቻ ቦርዱ ፍቃደኝነታቸውን ካረጋገጠ በኋላ በአወያይነት መዝገብ ይይዛል።
- መ) የአወያዩን ሙያ እና የሰራ ልምድ፣ የእለቱን አጀንዳ፣ እንዲሁም አወያዩ በእለቱ መገኘት መቻል አለመቻሉን በማረጋገጥ ቦርዱ የአጀንዳውን አወያይ ይመድባል።
- ሠ) ውይይት በሚደረግበት አጀንዳ ላይ ለማወያየት ፓርቲዎች የተስማሙበት አወያይ መመደብ ካልተቻለ ወይም የተመደበው አወያይ ሳይገኝ ከቀረ ቦርዱ የአወያይነት ሚና ይኖረዋል።

አንቀጽ 9. የአወያይ ኃላፊነት እና ግዴታ

- ሀ) የውይይቱ መድረክ ከመጀመሩ በፊት ቀደም ሲል የተደረገ ውይይት በአጭሩ በመግለጽ ጉባኤው እንዲያስታውስ ያደርጋል፤ የውይይቱን ቃለ ጉባኤም ያጸድቃል።
- ለ) የዕለቱን አጀንዳ ያስተዋውቃል፤ መድረኩን ይመራል፤ ተወያዮቹ የተሰጣቸውን ጊዜ በአግባቡ እንዲጠቀሙ ያደርጋል።
- ሐ) ውይይቶቹ በቀረበው አጀንዳ ላይ በተነሱ ነጥቦች ላይ ብቻ እንዲያተኩሩ ያደርጋል።
- መ) አወያይ በአንቀጽ 6(ሠ) በተመለከተው መሰረት ለተወያዮች የሚገባቸውን የንግግር ጊዜ ይወስናል።
- ሠ) በአንቀጽ 7(ሠ)-(ሸ) በተደነገገው መሰረት ይህን መመሪያ በሚተላለፍ ተወያይ ላይ የዲሲፕሊን እርምጃ ይወስዳል።
- ረ) የውይይቱን ሂደት በየጊዜው በአግባቡ በኡዲዮ፣ በቪዲዮ እና በጽሑፍ የተመዘገበ መሆኑን ያረጋግጣል።
- ሰ) በዕለቱ የተደረገውን ውይይት ማጠቃለያ ለተወያዮች ያቀርባል።
- ሸ) ተወያዮች ስምምነት የደረሱባቸው ነጥቦች ለሚመለከተው አካላት በፅሁፍ መገለፁን ያረጋግጣል፤ ከቦርዱ ጋር በመተባበር አፈፃፀማቸውን ይከታተላል።

አንቀጽ 10. የድጋፍ ሰጪ ባለሙያዎች ኮሚቴ

- ሀ) ከሁሉም የሙያ መስክ የተወጣጡና በፖለቲካ ወገንተኛ ያልሆኑ ባለሙያዎች የሚሳተፉበት፣ የውይይቱን ሂደት የሚያግዝ ገለልተኛ የሆነ የባለሙያዎች ኮሚቴ በቦርዱ ይቋቋማል።

- ለ) ከሚቴው በውይይቱ ላይ ተሳታፊ በሆኑት ፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል ልዩነት እየሰፋ ከሄደ ይህንኑ ልዩነት ለማጥበብ የሚረዱ ሀሳቦችን በአወያዩ በኩል ያቀርባል።
- ሐ) በአወያዩ ወይም በቦርዱ ጥያቄ ሲቀርብ የመነሻ ሀሳቦች እና የመወያያ ሰነዶችን አዘጋጅቶ በአወያዩ በኩል ያቀርባል።
- መ) በውይይቱ ሂደት ላይ ለአወያዩ የሙያ እገዛ ያደርጋል።
- ሠ) መድረኩ በሚሰጠው መመሪያ መሰረት ውይይቱ የደረሰበትን ሁኔታ የሚያስረዳ በአማርኛ እንደ አስፈላጊነቱ በክልሎች የሥራ ቋንቋ፣ በእንግሊዝኛ እና በሌሎች በአገሪቱ የሚነገሩ ቋንቋዎች ጋዜጣዊ መግለጫ (Press Statement) ያወጣል።

አንቀጽ 11. ታዛቢዎች

- ሀ) በውይይት መድረኩ ተሳታፊዎች በስምምነት የሚመረጡ፣ ገለልተኛ የሆኑ እና ከቀረበው ጉዳይ ጋር የተዛመደ እውቀት ያላቸው ስመ ጥር የሆኑ ግለሰቦች በታዛቢነት ይገኛሉ።
- ለ) የኢትዮጵያ የሕግ ባለሙያዎች ማህበር፣ የደራሲያን ማህበር፣ የሳይንስ አካዳሚ፣ የሴቶች የሕግ ባለሙያዎች ማህበር፣ የመምህራን፣ የሥራተኞች፣ የአሰሪዎች ማህበራት ወኪሎች እንዲሁም የውይይት መድረኩ እንደ አስፈላጊነቱ የሚያካትታቸው የሲቪል ማህበራት፣ በታዛቢነት ይሳተፋሉ።
- ሐ) ታዛቢ ሲቪል ማህበራትን የሚወክሉ ግለሰቦች ከሲቪል ማህበራቱ ስለመወከላቸው የሚገልፅ ሰነድ ሊኖራቸው ይገባል።
- መ) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ለ) ከተገለፀው በተለየ ሁኔታ ባላቸው ባህላዊ እና ማህበራዊ ቅጡልነት ምክንያት በታዛቢነት ሊሳተፉ ይገባል የሚሏቸውን ቡድኖች ወይም ግለሰቦች ተወያዮች ሊጠቁሙ ይችላሉ፤ ጥቆማው በመድረኩ ሲጸድቅም በታዛቢነት እንዲሳተፉ ይደረጋል።

አንቀጽ 12. የመገናኛ ብዙሀን ሚና

- ሀ) ውይይቱ ከመጀመሩ በፊት በእለቱ አጀንዳ ላይ የሚደረገው ውይይት ለመገናኛ ብዙሀን ክፍት ይሁን የሚል ሀሳብ ከቀረበ ጉዳዩ በአብላጫ ድምፅ ይወሰናል።

- ለ) ጉባኤው የደረሰበትን ደረጃ በየጊዜው የሚያስረዳ ጋዜጣዊ መግለጫ (Press Statement) በድጋፍ ሰጪ ባለሙያ አማካኝነት እንዲሰጥ ያደርጋል።
- ሐ) የውይይት መድረኩ ጉልህ የሆነ ልዩነት ሲኖር ወይም ጉልህ ስምምነት ላይ ሲደርስ መድረኩ በሚወስነው መሰረት ሁሉን አቀፍ የፕሬስ ኮንፍረንስ ይጠራል።

አንቀጽ 13. ስምምነት ያልተደረሰባቸው ጭብጦች

- ሀ) የውይይቱ ተሳታፊ ፓርቲዎች በቀረቡት ጭብጦች ላይ በተቻለ መጠን በጋራ መግባባት ውሳኔዎች ይሰጣሉ።
- ለ) በውይይቱ ወቅት በተወያይ ፓርቲዎች መካከል ስምምነት ያልተደረሰባቸው ጭብጦች ሲኖሩ አወያዩ የሚያቀራርብ ወይም ለስምምነት የሚያበቃ ሀሳብ ማቅረብ ይችላል።
- ሐ) አወያዩ የተወያዩችን ሀሳብ መሠረት አድርጎ ባቀረበው ሀሳብ መስማማት ካልተቻለ፤ ወይም አስማሚ ሀሳብ ማቅረብ ሳይችል ከቀረ፤ ጉባኤውን አማክሮ ንዑስ ኮሚቴ ከተወያዩቹ መሀል በማቋቋም አማራጭ ሀሳብ እንዲቀርብ ያደርጋል።
- መ) በቀረበው አማራጭ መሰረት ስምምነት ላይ ካልተደረሰ፤ ስምምነት ላይ ያልደረሱ ተወያዮች ብቻ በጉዳዩ ላይ የበለጠ ውይይት የሚያካሂዱበት መድረክ ይመቻቻል። በዚህም መድረክ በሚደረግ ውይይት ስምምነት ላይ ካልተደረሰ ይኸው ተመዝግቦ ወደ ሚቀጥለው አጀንዳ ውይይቱ ይሸጋገራል።

ምዕራፍ 3 ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

አንቀጽ 14. አባልነት

- ሀ) ጥር 02 ቀን 2011 ዓ.ም በጸደቀው፣ በፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል የሚደረገው ውይይት የሚመራበት ሰነድ ላይ የፈረሙ ፓርቲዎች በሙሉ በተለየ ሁኔታ ከአባልነት ራሳቸውን ማግለጻቸው ካልገለጹ በስተቀር የውይይት መድረኩ አባል እንደሆኑ ይቀጥላሉ።
- ለ) አንድ ሕጋዊ የሆነ ሀገር አቀፍ ወይም ክልላዊ የፖለቲካ ፓርቲ በዚህ መመሪያ መሠረት የውይይቱ መድረክ አባል ለመሆን ከፈለገ፣ መመሪያውን ስለመቀበሉ የቦርዱ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጉዳይ ዳይሬክቶሬት ድረስ በመቅረብ በዚህ ሰነድ ላይ በመፈረም የመድረኩ አባል ይሆናል።
- ሐ) የኢትዮጵያ ብሔራዊ ምርጫ ቦርድ የፖለቲካ ፓርቲዎች ጉዳይ ዳይሬክቶሬት አዲስ የፖለቲካ ፓርቲ ሲመዘገብ የውይይት መድረኩ አባል መሆን እንደሚችል ማሳወቅ ይኖርበታል።
- መ) አንድ የውይይቱ አባል የሆነ ፓርቲ ከአባልነቱ በፓርቲው ኃላፊ በተፈረመ ደብዳቤ ለቦርዱ/መድረኩ በማሳወቅ ከመድረኩ ለመውጣት ይችላል።

አንቀጽ 15. የመወያያ ቋንቋ

- ሀ) ውይይቱ የሚካሄደው በፌዴራሉ መንግስት የሥራ ቋንቋ በሆነው በአማርኛ ነው።
- ለ) አማርኛ ቋንቋ ለማይናገሩ ተወያዮች የውይይቱ ተሳታፊ መሆን ይችላሉ ዘንድ ቦርዱ አስተርጓሚ ያቀርባል።
- ሐ) ቦርዱ የምልክት ቋንቋ ባለሙያን እንደ አስፈላጊነቱ ይመድባል።

አንቀጽ 16. ያልተሸፈኑ ጉዳዮች

በዚህ መመሪያ በግልጽ ያልተሸፈኑ ሁኔታዎች ተሳታፊ ወገኖች፣ አወያዮች፣ የድጋፍ ሰጪ ባለሙያዎች እንዲሁም ታዛቢዎች የሚያቀርቧቸውን ሀሳቦች መሰረት በማድረግ በወቅቱ በመድረኩ ውሳኔ እንዲያገኙ ይደረጋል።

አንቀጽ 17. ማሻሻያ

ይህ መመሪያ አስፈላጊ በሆነ ጊዜ ሁሉ በተዋዋዮቹ ጠያቂነት በውይይቱ ተሳታፊዎች አብላጫ ድምፅ ውሳኔ መሰረት የሚሻሻል ይሆናል።

አንቀጽ 18. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ ውይይት በውይይቱ ተሳታፊ ፓርቲዎች በአወያዮች፣ በታዛቢዎች እና በድጋፍ ሰጪ ባለሙያዎች ኮሚቴ አባላት ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

አንቀጽ 19. የመሸጋገሪያ አንቀጽ

ጥር 2 ቀን 2011 ዓ.ም በፖለቲካ ፓርቲዎች የጸደቀው እና በስራ ላይ የነበረው "የተፎካካሪ ፖለቲካ ፓርቲዎች መካከል የሚደረገው ውይይት የሚመራበት ሥርዓት እና ደንብ" ሙሉ ለሙሉ በዚህ መመሪያ ተተክቷል።

አንቀጽ 20. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ የማሻሻያ ሰነድ በፓርቲዎች ከጸደቀበት ከዛሬ ጥር 25 ቀን 2014 ዓ.ም. ጀምሮ በዚህ ሰነድ መሰረት የፖለቲካ ፓርቲዎች የሚያደርጉት ውይይት እስከሚጠናቀቅበት ድረስ የፀና ይሆናል።

